

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут залізничного транспорту

Факультет «Управління залізничним транспортом»

Кафедра «Управління комерційною діяльністю залізниць»

Затверджую

Завідувач кафедри УКДЗ

В.К. Мироненко

Протокол №1 від «30» серпня 2023 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Доктор технічних наук, професор МИРОНЕНКО Віктор Кімович
E-mail	pupil7591@gmail.com
Навчальна дисципліна	Гуманітарна логістика та транспортне обслуговування в умовах надзвичайних ситуацій
Офіційна назва освітньої програми	Транспортні технології (на залізничному транспорті)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	27«Транспорт»
Спеціальність	275 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Метою навчальної дисципліни є визначення змісту та суті поняття «гуманітарна логістика», вивчення практичного досвіду, теоретичних досліджень в галузі гуманітарної логістики та особливостей організації транспортного обслуговування в умовах надзвичайних ситуацій.

Інтегральна компетентність	Здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми транспортної галузі у сфері транспортних систем і технологій та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог
Загальні компетентності	ЗК 04. Здатність спілкуватися з експертами з інших галузей. ЗК 07. Дослідницькі навички і уміння. ЗК 08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові) компетентності	ФК 01. Здатність дослідження і управління функціонуванням транспортних систем та технологій. ФК 08. Здатність до управління надійністю та ефективністю транспортних систем і технологій. ФК 11. Здатність використовувати сучасні комп'ютерні програмні продукти у сфері транспортних систем та технологій.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1 «Основи гуманітарної логістики та планування транспортного обслуговування в надзвичайних ситуаціях»

Тема 1 Історія та досвід катастроф, аварій, пожеж, стихійних лих, епідемій, епізоотій, епіфітотій, застосування засобів ураження або інших небезпечних подій. Логістика і гуманітарна логістика. Міжнародні організації та міжнародна співпраця в галузі гуманітарної логістики.

План теми:

1. Огляд історії катастроф, аварій, пожеж, стихійних лих, епідемій, епізоотій, епіфітотій, застосування засобів ураження або інших небезпечних подій.

2. Міжнародні організації та міжнародна співпраця в галузі транспортного забезпечення гуманітарної логістики.

3. Приклади надзвичайних ситуацій – від малярії в Анголі, посухи в Замбії, землетрусу на Гаїті – до повеней на Закарпатті, техногенних аварій, катастроф та військових дій на Донбасі.

Визначаються термінологія, цілі і завдання курсу. Розглядаються і оцінюються математичні методи, що використовуються сьогодні при вивченні і оптимізації транспортних процесів і систем. Приводиться основна термінологія курсу. Проводиться аналіз сучасних інформаційних технологій, прикладних програмних пакетів і інструментів для вивчення і оцінки ризиків на транспорті.

Література: 5, 7, 8, 9, конспект лекцій.

Ключові слова: завдання курсу, надзвичайні ситуації, гуманітарна допомога, логістика, міжнародна співпраця.

Тема 2 Суміжені галузі знань та діяльності, пов'язані з транспортним забезпеченням гуманітарної логістики у надзвичайних ситуаціях

План теми:

1. Логістика. Транспортна логістика. Транспортні технології. Мультимодальний транспорт.

2. Цивільний захист. Медицина катастроф. Медицина надзвичайних ситуацій. Медицина екстремальних ситуацій (Екстремальна медицина).

Література: 1, 2, 10, конспект лекцій.

Ключові слова: транспортна логістика, організація перевезень, мультимодальні

технології, цивільний захист, медицина катастроф.

Тема 3 Класифікація надзвичайних ситуацій.

План теми:

1. Огляд законодавчих актів та нормативних документів, що регулюють дії в надзвичайних ситуаціях. Кодекс цивільного захисту України. Постанова КМУ від 30 жовтня 2013 р. № 841 Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій.

2. Правила безпеки та порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом.

Література: 1, 3, 4, конспект лекцій.

Ключові слова: види надзвичайних ситуацій, цивільний захист, евакуація, транспортне обслуговування, аварійні ситуації, ліквідація наслідків.

Тема 4 Законодавство щодо організації евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій.

План теми:

1. Порядок проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій.

2. Організація проведення евакуації. Органи з евакуації, їх функції та завдання.

3. Планування евакуації населення.

Література: 3, 5, 11, конспект лекцій.

Ключові слова: надзвичайна ситуація, транспортні засоби, евакуація населення, евакуація матеріальних цінностей.

Тема 5 Планування транспортного обслуговування евакуації і забезпечення відселеного персоналу та осіб, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

План теми:

План евакуації установи у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру. Транспортне забезпечення евакуації. Завдання, сили та засоби транспортного забезпечення евакуаційних заходів. Організація вантажних робіт під час забезпечення евакуаційних заходів.

Література: 3, 5, 11.

Ключові слова: транспортні засоби, транспортне обслуговування, надзвичайна ситуація, евакуація, вантажні роботи.

Тема 6.1 Транспортне забезпечення міжнародної гуманітарної допомоги.

План теми:

1. Вплив митних процедур на ефективність транспортних технологій при міжнародних перевезеннях гуманітарних вантажів.

2. Основні вимоги Митного кодексу України (МКУ) щодо транспорту.

Література: 2.

Ключові слова: митні процедури, міжнародні перевезення, гуманітарні вантажі.

Тема 6.2 Транспортне забезпечення міжнародної гуманітарної допомоги.

План теми:

1. Строк тимчасового зберігання товарів гуманітарної допомоги (Ст. 204 МКУ).

2. Митні формальності на авіатранспорті (Глава 31 МКУ). Митні формальності на автомобільному транспорті (Глава 33 МКУ).

Література: 2, конспект лекцій.

Ключові слова: гуманітарна допомога, види транспорту.

Тема 7 Економічні критерії організації транспортного обслуговування в надзвичайних ситуаціях.

План теми:

Особливості фінансування гуманітарної логістики та її транспортного обслуговування.

Література: 5, конспект лекцій.

Ключові слова: логістичні витрати, збитки, критерії оптимальності.

Модуль 2 «Теоретичні і практичні методи ефективного транспортного обслуговування в умовах надзвичайних ситуацій»

Тема 8.1 Математичні моделі процесів гуманітарної логістики та транспортного обслуговування в надзвичайних ситуаціях.

План теми:

1. Вплив технології транспортного обслуговування на параметри математичних моделей розповсюдження інфекційних захворювань.

2. Оптимізація параметрів транспортних систем та транспортних технологій за критеріями епідеміологічної безпеки на основі їх математичних моделей.

Література: 5, конспект лекцій.

Ключові слова: транспортні системи, математична модель, критерії оптимальності.

Тема 8.2 Математичні моделі процесів гуманітарної логістики та транспортного обслуговування в надзвичайних ситуаціях.

План теми:

1. Технологічні схеми організації транспортного обслуговування в надзвичайних ситуаціях.

2. Математичні моделі транспортного обслуговування пасажирських та вантажних перевезень в умовах надзвичайних ситуацій.

Література: 5, конспект лекцій.

Ключові слова: транспортно-технологічні схеми, математичні моделі, надзвичайна ситуація.

Тема 8.3 Математичні моделі процесів гуманітарної логістики та транспортного обслуговування в надзвичайних ситуаціях.

План теми:

1. Вплив технології транспортного обслуговування на параметри математичних моделей розповсюдження інфекційних захворювань.

2. Технологічні схеми організації транспортного обслуговування в надзвичайних ситуаціях. Математичні моделі транспортного обслуговування пасажирських та вантажних перевезень в умовах надзвичайних ситуацій.

3. Оптимізація параметрів транспортних систем та транспортних технологій за різними критеріями ефективності на основі їх математичних моделей.

Література: 5, конспект лекцій.

Ключові слова: математична модель, оптимізація транспортного обслуговування.

Тема 9.1 Розрахунок потреби транспортних засобів для евакуації і перевезень населення різними видами транспорту

План теми:

1. Критерії вибору виду транспорту для евакуації.

2. Чинники, що впливають на потребу транспортних засобів.

3. Розрахунок потреби транспортних засобів за критеріями ефективно організації евакуації.

Література: 11, конспект лекцій.

Ключові слова: вибір транспорту, критерії ефективності, транспортні засоби, евакуація.

Тема 9.2 Розрахунок потреби транспортних засобів для евакуації і перевезень населення різними видами транспорту

План теми:

1. Критерії обмежень використання виду транспорту для перевезень.
2. Розрахунок потреби альтернативного виду транспорту при обмеженнях інфраструктури транспортних систем з урахуванням норм епідеміологічної безпеки.

Література: 11, конспект лекцій.

Ключові слова: евакуація населення, транспортні засоби.

Тема 10.1 Розрахунок потреби транспортних засобів та їх виду для транспортного обслуговування в умовах надзвичайних ситуацій

План теми:

Розрахунок потреби транспортних засобів виходячи з норм продовольчого забезпечення відселеного персоналу та осіб, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Література: 11, конспект лекцій.

Ключові слова: норми продовольчого забезпечення, надзвичайна ситуація, транспортні засоби.

Тема 10.2 Розрахунок потреби транспортних засобів та їх виду для транспортного обслуговування в умовах надзвичайних ситуацій

План теми:

Розрахунок потреби транспортних засобів виходячи з норм водоспоживання та опалення житлових приміщень відселеного персоналу та осіб, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Література: 11, конспект лекцій.

Ключові слова: норми водоспоживання та опалення, надзвичайна ситуація, транспортні засоби.

Індивідуальні завдання

Передбачені індивідуальні завдання за варіантами практичних та розрахункових робіт:

1. Ділова гра №1 «Організація транспортного обслуговування в надзвичайній ситуації (НС)». Оцінка НС та розподіл ролей.
2. Ділова гра №2 «Організація транспортного обслуговування в надзвичайній ситуації (НС)». Обґрунтування та прийняття технологічних рішень.
3. Ділова гра №3 «Організація транспортного обслуговування в надзвичайній ситуації (НС)». Прийняття та реалізація управлінських рішень.
4. Ділова гра №4 «Організація транспортного обслуговування в надзвичайній ситуації (НС)». Оцінка дій учасників та підведення підсумків.
5. Розрахувати тарифи залізничного та автомобільного транспорту при перевезеннях вантажів у внутрішньому сполученні за обраними маршрутами.
6. Розрахувати тарифи міжнародних перевезень вантажів різних видів транспорту за обраними маршрутами.
7. Розробити оптимальний план транспортного обслуговування в надзвичайній ситуації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	<p>ПРН-01. Аналізувати інформаційні джерела, критикувати, дискутувати, робити висновки за обраною темою на державній та іноземній мові.</p> <p>ПРН-03. Використовувати в практичній діяльності нові знання і уміння, зокрема в нових областях знань, безпосередньо не пов'язаних з сферою діяльності.</p> <p>ПРН-04. Вміти передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в ясній і однозначній формі, представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей і заявок на винаходи.</p> <p>ПРН-05. Вибирати необхідні положення із законодавчих актів з охорони праці, цивільного захисту та охорони навколишнього середовища, що стосуються відповідної проблематики дослідження. Застосовувати ці положення на практиці.</p> <p>ПРН-06. Обґрунтовувати необхідність розробки нових та удосконалення існуючих транспортних систем та технологій, визначати цілі розробки, критерії ефективності та сфери використання.</p> <p>ПРН-07. Знати та вміти застосовувати необхідні методи та засоби досліджень, розробляти та аналізувати математичні та комп'ютерні моделі об'єктів дослідження, що стосуються функціонування транспортних систем та вдосконалення транспортних технологій.</p> <p>ПРН-08. Розробляти технології вантажних та пасажирських перевезень із використанням моделювання процесів перевезень вантажів за видами транспорту.</p> <p>ПРН-09. Розробляти технології перевезень пасажирів та вантажів у міжнародному сполученні. Досліджувати вплив митних та інших процедур на ефективність транспортних технологій.</p> <p>ПРН-10. Обґрунтовувати доцільність застосування сучасних технологій транспортно-експедиторського обслуговування.</p> <p>ПРН-11. Проводити аналіз і розрахунок показників ефективності ланцюгів поставок і логістичних центрів. Використовувати інформаційні ресурси для проведення моделювання ланцюгів поставок.</p> <p>ПРН-12. Керування технологічними процесами у відповідності з посадовими обов'язками, забезпечувати технічну безпеку виробництва в сфері своєї професійної діяльності.</p>
-------------------------------	---

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 40 балів Проміжний контроль - 40 балів Підсумковий контроль – (<u>екзамен</u>) - 20 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамен, залік).	
Підсумкові бали навчальної дисципліни	= Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем) + Кількість балів за підсумковим контролем

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки

1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
------	--	---	---

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Нормативно-правові акти

1. Кодекс цивільного захисту України | від 02.10.2012 № 5403-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://protocol.ua/ua/kodeks_tsivilnogo_zahistu_ukraini_1/#section835276
2. Митний кодекс України.
3. Постанова КМУ від 30 жовтня 2013 р. № 841 Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-%D0%BF>
4. Правила безпеки та порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0857-00>

2 Базова

1. B.S. Sahay, Sumeet Gupta, Vinod Chandra Menon / Editors /. Managing Humanitarian Logistics/ Springer New Delhi Heidelberg New York Dordrecht London © Springer India 2016. – 310 p.
2. Gyöngyi Kovács, Karen Spens, Mohammad Moshtari / Editors / The Palgrave
3. Handbook of Humanitarian Logistics and Supply Chain Management /. – Palgrave Macmillan. – 2018. – 759 p.
4. Особливості використання логістичної концепції у логістиці кризових ситуацій Т. А. Репіч / Електронне фахове видання «Ефективна економіка» www.nayka.com.ua | #3, 2020 | 26.03.2020
5. Офіційний сайт Міжнародного університету логістики та транспорту у Вроцлаві. <https://www.mwsl.com.ua/napriamky-navchannia/lohistyka/stupin-bakalavra/humanitarna-lohistyka>.
6. Шудренко І. В. Цивільний захист : навч. посіб. / І. В. Шудренко. – Житомир : Житомирський національний агроекологічний університет, 2014. – 248 с.

3 Допоміжна

1. Зразок плану евакуації установи [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/TF023306.html

2. Карти Google [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.google.com.ua/maps/>

3. Інтерактивна мапа залізниць України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://station.in.ua/map>

4. Сайт SEARATES [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.searates.com/ru/services/distances-time/>

5. Сайт Transportica.com [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ua.transportica.com/uk/route/>

4 Інформаційні ресурси

<http://www.rada.gov.ua> – Сервер Верховної Ради України.

http://detut.edu.ua/ukr/cat/level_3/content/normative_base – Нормативна база про наукову діяльність

<http://www.uz.gov.ua/> – Офіційний сайт АТ «Укрзалізниця»

<http://www.irbis-nbuv.gov.ua/> – Електронний архів наукових періодичних видань України